

САША РАДОЊИЋ

КРАТКИ АУТОБИОГРАФСКИ ПРОЗНИ ТРИПТИХ

ПРОЗОР

Године 1990. Рита и ја смо се, завршивши факултете, директно из студентског дома преселили у један мали дворишни стан од 26 квадратних метара, где смо као подстанари провели наредних скоро осам година, заправо целе наше преостале младости. Ту сам, поред осталог, написао збирку *Тешовирање анђела*, те романе *Приручник за љауна*, *Тракијаш о шеширима*, као и сценарио за филм *Пејзажи амнезије*. Изнад мога кревета се налазио мали прозор кроз који сам неборојено пута, и нехотећи, гледао у двориште суседног домаћинства, одакле ми је погледима узвраћао дворишни стан, сличан као брат близанац нашем станчићу. Посматрао сам кроз саће мреже за комарце тамошње станаре који су се учестало мењали и, списатељски радознао, питао се какви су то људи, и како ми њима изгледамо виђени с друге стране, из њихове перспективе. Јуче, трагајући за неким гитарским деловима, један мајстор ми издиктира адресу своје радионице, која се налази управо у том суседном стану. Недуго потом, стајао сам 20 година доцније испред стана/радионице, посматрао наше прозорче, с друге стране огледала, и нисам се могао отети утиску да сам колико малочас устао од своје старе писаће машине, једноставно прошао кроз прозор као кроз капију временско-просторне космичке „дрвоточине” и нашао се у другој димензији и паралелној стварности из које готово да назирем сопствени замишљени и запитани лик, како кроз магично саће мреже за комарце зури у своју будућност – ту, готово надхват руке.

ПАД

Мој најближи пријатељ из раног дечаштва је био Едуард Едо Боциј, син локалног наставника физичког васпитања Николе и учитељице Анкице. Едо је у стану – подразумевано – имао праву професионалну спортску штоперицу, сходно времену о коме причам дакако механичку, коју смо често користили у разним надметањима. Једном приликом смо мерили ко ће постићи бољи резултат у трчању до дворишта зграде где су се налазиле углавном склепане гараже, попети се на њих, претрчати кров, с друге стране се спустити са гаража и стићи поново на стартно место. У своме последњем покушају запео сам за једну летвицу на крову гаража и, мислио сам тада, наглавачке полетео ка земљи, мислио сам да сам баш имао тежак пад, да ме је отац брзо одвезао до свога колеге лекара специјалисте који ме је, мислио сам, хитно упутио у бањалучки клинички центар, где су ми, мислио сам, установили прелом руке, ставили ми гипс који сам мислио да носим пун месец дана. Несносан свраб испод гипса сам мислио да свакодневно отклањам завлачењем изгорелих новогодишњих прскалица. И све ово се заиста догодило баш овако, али истовремено се и није могло догодити, пошто сам запевши за летвицу на крову гараже полетео, али не ка земљи, него ка небу.

ТРАМВАЈ

Почетком деведестих година, писац Миодраг Кајтез и ја смо повели тадашње девојке, а наше будуће супруге, на зимовање. Отишли смо на Тару, а пошто нико од нас није био наклоњен зимским спортовима, време смо проводили у шетњама, на базену, стоном тенису итд. Ипак, убедљиво највише смо се задржавали у вишесатним шетњама тамошњим трим-стазама и околним локалним путевима. Пошто нам је након неколико дана већ цео крајолик био познат и апсолвиран, одлучили смо да сиђемо са познатих стаза и помало необазриво се упутимо у дубине шума. Газећи снег до колена, најђосмо тада на најневероватнији приказ који сам у животу видео. На једној падини, у потпуном планинском беспућу, пар километара удаљеном од најближе пешачке стазе и бар дупло даље од најближег колског пута, између густих борових стабала затекли смо прави ТРАМВАЈ! Очигледно је био давно расходован, али могло се рећи да је још увек у сасвим добром стању. Ниједан наш напор да изнађемо било какво иоле разборито објашњење, како је трамвај доспео на ово место, није дао резултате. Деловао је као неки свемирски брод који се насукао ту на падинама Таре,

а игра светла и сенки је чинила да на махове изгледа као да се нечија контура креће по његовој унутрашњости. Рекох у себи – кондуктер! И данас, кад се много година доцније осврћем на овај догађај, не могу се отети утиску да је моја животна прича веома налик тој сенки кондуктера из расходованог трамваја, који је надаравно доспео у непојамну дубину једне шуме, трамваја који никуда не иде, а свуда стиже и заправо служи само за ишчуђавање два пара младих људи који су једног зимског дана сишли са утабаних и проверених пешачких стаза.